

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet houdende een nieuwe regeling van de samenstelling der burgerlijke gerechten en van de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren.

Nadat het Voorlopig Verslag der Commissie aan de Regering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD

De ondergetekende heeft de eer het navolgende te antwoorden op de opmerkingen in het Voorlopig Verslag.

§ 1. Indien het wetsontwerp vóór 1 januari 1958 het *Staatsblad* bereikt, kunnen ongelijkheden op fiscaal gebied tussen rechterlijke ambtenaren en andere rijksambtenaren worden voorkomen. De wenselijkheid hiervan hangt ook daarmede samen, dat het verderop in het Voorlopig Verslag (slotalinea van § 2) genoemde bezwaar, dat de rechterlijke ambtenaren bij de salarisvaststelling achteraan komen, voor de betrokkenen geen materiële gevolgen zal behoeven te hebben. De ondergetekende zou het intussen betreuren, indien uit het een en ander een gebrek zijnerzijds aan deferentie voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal zou worden afgeleid. Hij kan slechts de verzekering geven, dat ook hij het betreurt, dat door omstandigheden, welke hij niet in zijn macht had, de tijd is gaan dringen. Hij moge er daarbij op wijzen, dat de uitwerking van het onderhavige wetsontwerp moest wachten op de autorisatie van de Staten-Generaal voor de beschikbaarstelling van de gelden, welke nodig waren voor de bij Koninklijk besluit van 13 mei 1957, *Stb.* 159, afgeronde voorzieningen betreffende de bezoldiging van hogere ambtenaren in rijksdienst. Ook moest de totstandkoming van het in artikel V van het wetsontwerp vermelde Koninklijk besluit van 25 juni 1957, *Stb.* 252, worden afgewacht. De evengenoemde data mogen een voldoende aanwijzing zijn voor het feit, dat het praktisch niet mogelijk was te bevorderen, dat het wetsontwerp vóór 10 augustus 1957 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal werd ingediend. Ook nadien heeft ondergetekende al het zijne ertoe bijgedragen, dat de behandeling op korte termijn zou plaatsvinden.

Hij is er intussen dankbaar voor, dat er, blijkens het Voorlopig Verslag, begrip bestaat voor het tijdslement in deze aangelegenheid.

Hij nam nota van de verklaring van vele leden, dat zij zich door gebrek aan tijd in de onmogelijkheid gesteld zagen zich met betrekking tot het ontwerp in detailvragen te verdiepen en dat zij zich genoopt zagen zich tot enkele opmerkingen te beperken.

In het voorgelegde ontwerp is niet een voorstel voor twee wetten in formele zin vervat, maar een voorstel om twee groepen van voorschriften zodanig te scheiden, dat zij in de praktijk beide als een zelfstandig geheel kunnen worden beschouwd. De

ondergetekende ziet er geen bezwaar in het woord wet in dit geval in andere dan formele zin te gebruiken. Hij moge hieraan nog toevoegen, dat de thans voorgestelde methode niet ongebruikelijk is. Ook de Wet Oorlogsstrafrecht, de Beginselenwet Gevangeniswezen en de Politiewet zijn gedeelten van een wet in formele zin. Elk van de gedeelten van het onderhavige wetsontwerp, vervat onderscheidenlijk in artikel I en in artikel II, zal, indien het voorstel tot wet wordt verheven, in de praktijk een eigen leven gaan leiden, hetgeen in de toekomst kan blijken, indien een van de beide wetten gewijzigd moet worden. De ondergetekende hoopt door deze uiteenzetting er toe te hebben bijgedragen, dat het beeld van Ianus, dat vele leden bij het kennis nemen van de opzet van het wetsontwerp voor ogen hebben gekregen, bij hen weer is weggevallen.

Het stemt hem tot voldoening, dat enige leden zich er zeer wel mee konden verenigen, dat het ontwerp van wet zowel op de samenstelling der gerechten als op de salariëring van de leden van de rechterlijke macht betrekking heeft. Ook de ondergetekende is van oordeel, dat de in het wetsontwerp geregelde materie nog zozeer samenhangt, dat splitsing in afzonderlijke wetten in formele zin aan de overzichtelijkheid afbreuk zou doen. Hij heeft te meer aan het gekozen systeem de voorkeur gegeven, omdat het hier gaat om de vervanging van één enkele wet, waarin de onderhavige materie tot nu toe dooreen is behandeld. Hij nam er voorts gaarne kennis van, dat de hier aan het woord zijnde leden konden instemmen met de aan dit ontwerp ten grondslag liggende gedachte, dat de samenstelling der gerechten zodanig moet zijn, dat het maximaal aantal der te bezetten plaatsen voldoende speelruimte laat om met de omvang der werkzaamheden rekening te houden.

§ 2. Het voorstel inzake de salariëring der rechterlijke ambtenaren steunt op de gedachte, enerzijds, dat voor de rechterlijke ambtenaren een salarisverhoging tot stand dient te komen, overeenkomstig aan die, welke voor de andere hogere ambtenaren in rijksdienst is vastgelegd bij Koninklijk besluit van 13 mei 1957, *Stb.* 159, anderzijds, dat rekening moest worden gehouden met de specifieke verhoudingen binnen de kring van rechterlijke ambtenaren. Dit laatste heeft er toe geleid, dat op sommige punten het bedrag der aanpassing naar beneden is afgerond en dat het op andere punten er bovenuit is gegaan. Het is dus juist, dat, zoals in het Voorlopig Verslag is opgemerkt, wanneer dit ontwerp het *Staatsblad* zal hebben bereikt, een aantal functionarissen der rechterlijke macht een grotere salarisverhoging zal hebben gekregen dan andere rijksambtenaren van vergelijkbare rangen. Met erkentelijkheid nam de ondergetekende er kennis van, dat vele leden verklaarden hiertegen geen bezwaar te hebben. Hij onderschrijft de door deze leden aangevoerde redenen.

Hij vernam voorts met voldoening, dat deze leden het toejuichten, dat de ondergetekende zijn instemming heeft betuigd met de instelling te gelegener tijd van een commissie, welke van advies zal dienen over de grondslagen der bezoldiging, zulks met inachtneming van de elders genoemde aspecten der rechterlijke functies en van een vergelijkend onderzoek naar de verschillende functies binnen en buiten de rechterlijke macht. Op de vraag van deze leden, mede te delen, wanneer de

instelling van een dergelijke commissie kan worden tegemoet gezien, meent de ondergetekende nog geen concreet antwoord te kunnen geven. Nu het overleg daarover zowel binnen als buiten de rechterlijke macht nog zal moeten worden geopend, kan hij slechts toezeggen er naar te zullen streven, dat de instelling op zo kort mogelijke termijn haar beslag zal krijgen.

De ondergetekende nam er nota van, dat de hier aan het woord zijnde leden, wat de algemene kwestie van de verhoging der topsalarissen betreft, zich verenigden met het standpunt, door mejuffrouw Zeelenberg bij de openbare behandeling van het wetsontwerp in de Tweede Kamer der Staten-Generaal uiteengezet.

Eveneens nam hij er kennis van, dat enige leden, die eraan herinnerden, dat zij indertijd bezwaren hadden geuit tegen incidentele salarisverhoging voor hogere ambtenaren, van oordeel waren, dat de verdelende rechtvaardigheid thans gebiedt voor de leden van de rechterlijke macht analoge salarismaatregelen te bevorderen. De kwestie van het tijdsverschil, waarop deze leden voorts wezen, kwam in de aanhef dezer Memorie reeds ter sprake.

§ 3. Naar aanleiding van de opmerkingen van vele leden, waarbij zich sommige leden hebben aangesloten, over het doen van mededelingen aangaande het overleg met de commissie ad hoc, waarmede een voorontwerp is beproven, moge het volgende naar voren worden gebracht. Het karakter van „vertrouwvol beraad”, dat het overleg over regelingen omtrent de salariëring behoort te bezitten, vraagt, naar het oordeel van de ondergetekende, dat geen mededelingen worden verstrekt over de verschillende gedachten, die tijdens de besprekingen naar voren worden gebracht. Is het overleg beëindigd en worden daarna wijzigingen in het tot dusver gevolgde systeem van bezoldiging aangebracht, dan kan het moeilijk anders dan dat ook naar buiten blijkt of deze wijzigingen uit het overleg zijn voortgevloeid. De ondergetekende heeft, naar hij meent, aan het onderscheid tussen het verstrekken van mededelingen over hetgeen tijdens het overleg is besproken en hetgeen als resultaat van het overleg is verkregen strikt de hand gehouden. Hij is dan ook van oordeel, dat hem niet kan worden verweten, dat hij te dezen aanzien inconsequent heeft gehandeld.

De Minister van Justitie,
SAMKALDEN.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeling van dit antwoord aan de Kamer haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 12 december 1957.

SCHIPPER
SCHUURMANS
KOLFF
SASSEN
VAN HALL.